

The logo for the CDA (Christen Democratische Alliantie) party, consisting of the letters 'CDA' in a bold, green, sans-serif font. The logo is positioned in the upper left corner of the image, partially overlapping a white circular graphic element.

CDA

LOKALE KRACHT

BERT FINTELMAN

RHENEN, ELST & ACHTERBERG.

Verkiezingsprogramma 2022-2026

Inleiding

We leven in een bijzondere tijd. Corona zette ieders leven op z'n kop. Kinderen konden niet zomaar meer naar school, ouders moesten ineens thuiswerken en een bezoekje aan opa of oma kon plots niet meer. Mensen die alleen wonen waren maandenlang op zichzelf aangewezen en ondernemers stonden voor grote onzekerheden. Als Corona iets heeft laten zien dan is het wel dat wij met z'n allen niet in ons eentje zijn, maar juist samen willen zijn.

Samen leven, samen werken, samen zijn. Mensen zijn er niet voor zichzelf. Misschien is dat nog wel het meest duidelijk geworden de afgelopen tijd. Ook al moesten we afstand houden, we waren dichterbij elkaar dan ooit. Zo was en is het ook in Rhenen. Juist nu bleek hoe belangrijk en hoe wezenlijk saamhorigheid is.

Op 16 maart 2022 kunt u stemmen voor de gemeenteraadsverkiezingen. Dat biedt u de mogelijkheid om via lokale partijen invloed uit te oefenen op uw leefomgeving. Het CDA in Rhenen wil de komende raadsperiode verantwoordelijkheid nemen voor het goed besturen van onze gemeente. Wij streven naar een gemeente waarin mensen met elkaar samenwerken en waar iedereen kan meedoen. Zorg en aandacht voor elkaar én solidariteit tussen de generaties staan daarbij voor ons centraal. We willen een vitale gemeente met actieve inwoners, die omzien naar familie, burens, vrienden en plaatsgenoten.

Het CDA is een open, christendemocratische volkspartij. Solidariteit, gerechtigheid, gedeelde verantwoordelijkheid en rentmeesterschap zijn kernbegrippen voor het CDA. Onze visie is dat mensen, jong én oud, groeien door verantwoordelijkheid voor elkaar te nemen.

Betrokkenheid vinden we belangrijk voor onze gemeente. Denk aan inwoners die zich betrokken voelen bij het gezin, de wijk, het bedrijf, de school, de gemeente, de (sport)vereniging of de kerk. Het CDA wil alle vormen van samenwerking benutten, bundelen en versterken en een bijdrage leveren aan de verbinding tussen generaties, jong én oud. Dát is de lokale kracht van het CDA.

We doen het samen!

Hoofdstuk 1: WONEN EN LEEFOMGEVING

Het CDA zet in op:

- Bouwprojecten voor eigen inwoners;
- Het zoveel mogelijk faciliteren van nieuwe woonvormen, zoals hofjes en huishuizen;
- Regels voor nieuwbouwprojecten met onder andere zelfbewoningsplicht;
- Mogelijkheden voor bewoners om hun straat te verfraaien, bijvoorbeeld door als gemeente vaste planten, insectenvriendelijk zaaigoed en bijenhôtels beschikbaar te stellen;
- Lokaal beleid voor de vraag hoe moet worden omgegaan met vrijkomende agrarische bebouwing.

Het CDA wil dat er zoveel mogelijk betaalbare huur- en koopwoningen voor onze starters komen.

Nieuwbouwprojecten bestaan uit een mix van starters- en seniorenwoningen en huur- en koopwoningen, zodat er een gezonde leeftijdsopbouw blijft en ook jonge gezinnen worden aangetrokken.

Het CDA wil dat er zoveel mogelijk betaalbare huur- en koopwoningen voor onze starters komen.

Het CDA wil dat inwoners meer kunnen bijdragen aan het groen in hun straat of wijk. Wij zetten in op een veilige, nette en schone gemeente.

Trottoirs moeten toegankelijk zijn voor iedereen, zonder overhangend groen, zodat iedereen met een wandelwagen, rollator, rolstoel of scootmobiel zich veilig en zonder hindernissen kan verplaatsen.

Om meer woningen te creëren vinden we dat het mogelijk moet zijn om grote woningen te splitsen, mits er voldoende parkeergelegenheid is. Beleid voor vrijkomende agrarische bebouwing moet lokaal worden gemaakt zodra het beleid van de provincie gereed is. Het lokale beleid dient gemaakt te worden in samenspraak met agrariërs en de gemeente.

Om de noodzakelijk geachte bouw van veel woningen snel plaats te kunnen laten vinden, is een actieve grondpolitiek van de gemeente Rhenen gewenst.

Hoofdstuk 2: ZORGEN VOOR ELKAAR

Het CDA zet in op:

- Zorg dichtbij de inwoners en op maat door 'één cliënt, één plan en één regisseur';
- Geen wachtlijsten binnen het sociaal domein;
- Preventie en gezond leven, waarbij gemeente, welzijnsorganisaties, sportverenigingen, zorgverleners, zorgverzekeraars en zorgorganisaties nauw samenwerken;
- Het zoveel mogelijk organiseren van hulp door de omgeving en laagdrempelige voorzieningen dicht bij huis.

Het zoveel mogelijk organiseren
van hulp door de omgeving en
laagdrempelige voorzieningen
dicht bij huis.

Als CDA vinden we dat we met elkaar verantwoordelijk zijn voor de buurt en de plaats waar we wonen. Het CDA stelt daarbij wel, dat de gemeente Rhenen niet te ver moet terugtreden in de verantwoordelijkheid die zij richting haar kwetsbare inwoners heeft.

Gelukkig kijken families en burens in de gemeente Rhenen naar elkaar om. Het CDA vindt het belangrijk dat families bij elkaar in de buurt kunnen wonen en een mantelzorgwoning kunnen neerzetten als dat wenselijk en nodig is.

Verder streven we ernaar dat voorzieningen zoals scholen, dorpshuizen, bibliotheek, huisarts, sport, welzijnsorganisaties en servicepunten intensiever gaan samenwerken om de sociale samenhang te versterken. We pleiten voor een visie op centrale Multifunctionele Centra, waarin het multifunctionele gebruik centraal staat.

Het CDA wil dat de gemeente bij problemen in een gezin werkt aan één plan voor het gezin, waarbij de coördinatie plaatsvindt door één regisseur. Deze regisseur is aanspreekpunt voor het hele gezin en de hulpverlening. Verder willen we dat de kernteams doelgericht en efficiënt gaan werken en prioriteit geven aan de ernstige problemen die niet kunnen wachten.

De wachtlijsten in het sociaal domein van de gemeente moeten uiterlijk in 2024 zijn weggewerkt. Volgens het CDA dient de gemeente zich te beperken tot de kerntaken 'financier', 'indicatiesteller' en 'regievoerder' binnen het sociaal domein. Professionals bepalen in samenspraak met de cliënt welke manier van begeleiding en/of behandeling nodig is. De gemeente dient wel de doeltreffendheid en betaalbaarheid van de hulpverlening kritisch te volgen.

Als mensen zorgvragen bij de gemeente zijn we er als CDA voorstander van dat de gemeente eerst samen met deze mensen nagaat, wat hun omgeving en de laagdrempelige voorzieningen dicht bij huis kunnen betekenen. In dit soort situaties staat de gemeente naast de inwoner en gaat vraaggericht, zorgvuldig en deskundig om met hulpvragen. Mensen met hulpvragen moeten een PGB kunnen krijgen. Verder vinden we dat bij afwijzing van een aanvraag voor zorgvragen de reden helder moet worden beschreven en dat er een mogelijkheid moet zijn om in beroep te gaan.

Mantelzorg overkomt je en kan zwaar zijn. We vinden dat de mogelijkheden voor een buurtkamer, dagopvang en tijdelijke 24-uurs opvang (respijtorg) beschikbaar dienen te zijn.

Mantelzorgers moeten een (tijdelijke) parkeerkaart kunnen krijgen als zij veelvuldig met de zorgvrager met de auto weg moeten. We blijven werken met de programma's van dementievriendelijke gemeente en één tegen eenzaamheid. Verder vinden we dat er structurele aandacht moet zijn voor de jongere mantelzorger.

We vinden het belangrijk dat inwoners persoonlijk contact kunnen hebben met de gemeente en dat informatie op papier beschikbaar blijft.

Het CDA wil dat de gemeente intensievere samenwerking realiseert tussen de wijkverpleging, huisartsen, verpleeg- en verzorgingshuizen, zorgboerderijen, buurtkamers, welzijnsorganisaties, vrijwilligers, ouderenorganisaties en scholen. Dergelijke samenwerking vinden we belangrijk om welzijn en zorg dichtbij de kwetsbare inwoners te organiseren.

Mensen met een beperking moeten mee kunnen doen in de samenleving. Als CDA zoeken we samen met hen naar de mogelijkheden en voeren we het VN-verdrag Handicap zoveel mogelijk uit.

We vinden dat de gemeente krachtig en structureel moet inzetten op hulp bij laaggeletterdheid om te voorkomen dat mensen onterecht op achterstand komen in de samenleving. We pleiten daarom voor het inzetten van deskundige taalcoaches en hulp vanuit de openbare bibliotheek. Ook vinden we dat de vroeg-signalering door logopedisten behouden moet blijven. Verder dient de gemeente zelf ook helder en concreet met de inwoners te communiceren op taalniveau B.

Het CDA vindt participatie van inwoners belangrijk. De gemeente speelt daarbij, conform de nieuwe wet inburgering, een grote rol. Nieuwkomers moeten snel meedoen in de samenleving. Om dat te realiseren zijn niet alleen het leren van de Nederlandse taal en het hebben van een baan belangrijk, maar ook de mogelijkheid om mee te doen met sport en activiteiten in de buurt.

Schulden en/of de dreiging daarvan geven veel bestaansonzekerheid en belemmering van welbevinden. We vinden dat er voor zowel ondernemers als niet-ondernemers gerichte schuldhulpverlening geboden moet worden, omdat dit één van de pijlers is om mensen terug naar werk te leiden. Uithuiszetting vanwege schulden moet voorkomen worden, zeker wanneer het om gezinnen met kinderen gaat.

Hoofdstuk 3: De kracht van senioren

Het CDA zet in op:

- Meer appartementen en seniorenhofjes in de directe omgeving van voorzieningen;
- Het stimuleren van sport- en spelactiviteiten voor ouderen, vooral gericht op mobiliteit en valpreventie;
- Het samen met de lokale ouderenbonden uitwerken van een plan om bijna-gepensioneerden, indien zij dat wensen, voor te bereiden op hun pensioen en hun nieuwe rol in de samenleving.

Senioren (ouderen die met pensioen zijn) zijn belangrijk voor onze samenleving.

Het CDA vindt het belangrijk dat we gebruik maken van elkaars kracht. Senioren (ouderen die met pensioen zijn) zijn belangrijk voor onze samenleving. Zij zijn relatief vaak vrijwilliger of mantelzorger en nemen vaak de zorg voor kleinkinderen op zich.

Voor het CDA is het cruciaal dat senioren in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen, dicht bij familie en voorzieningen.

Wij willen meer variatie in het aanbod van woonvormen voor senioren in de nabijheid van zorg en voorzieningen. Hofjes en kleinschalige appartementencomplexen (koop en huur) zijn een goed alternatief voor senioren die op zichzelf

willen blijven wonen. Samen zorgen we voor een gevarieerd aanbod van nieuwe vormen van wonen en zorg. We ondersteunen plannen van zorg- en wooncoöperaties. We zorgen voor snelle behandeling van aanvragen voor mantelzorgwoningen, familiehuizen en hofjes voor senioren.

Het enorme tekort aan personeel is volgens ons niet alleen een probleem, maar ook een kans. We pleiten ervoor dat de gemeente scholen, bedrijven (MKB) en verenigingen stimuleert om vaker een beroep te doen op senioren, die als coach hun kennis en ervaring kunnen delen met jongere generaties. We willen dat de gemeente samen met de welzijnsorganisaties een plan uitwerkt om bijna-gepensioneerden voor te bereiden op hun pensioen en hun nieuwe rol in de samenleving.

Bewegen en sporten is gezond. We stimuleren sport- en beweegactiviteiten voor senioren, vooral gericht op mobiliteit en valpreventie. Sportservice en de sportverenigingen kunnen hier samen veel in betekenen.

Hoofdstuk 4: De jeugd heeft de toekomst!

Het CDA zet in op:

- De mogelijkheid voor ieder kind om te sporten;
- Het geven van kortdurende lichte jeugdhulp, bij voorkeur dicht bij de school;
- Het snel helpen van jeugd die hulp nodig heeft, door het schrappen van onnodige regels en onduidelijke procedures die de hulpverlening vertragen;
- Het krijgen, door ieder basisschoolkind, van lessen over democratie en vrijheid, zoals de lessen van het Nationaal Comité 4 en 5 mei.

We vinden het belangrijk
dat kinderen en jongeren
in Rhenen de ruimte
krijgen om zichzelf te zijn.

We vinden het belangrijk dat kinderen en jongeren in Rhenen de ruimte krijgen om zichzelf te zijn. En we vinden het dus ook belangrijk dat er voldoende voorzieningen zijn voor jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar.

Ieder kind moet de mogelijkheid hebben om te sporten. Volgens het CDA mag iedereen er zijn en is een 'ander' gedrag niet automatisch een probleem.

Het CDA wil dat alle schoolgaande jeugd in onze gemeente op de juiste plek terecht kan. We willen dat er een educatieve agenda wordt gemaakt, die jaarlijks door de

gemeente en de scholen wordt geëvalueerd. In die agenda staat onder meer wie wat doet bij leerproblemen en leerachterstanden.

Samenwerking en afstemming vindt plaats tussen gemeente, scholen, kinderopvang, maatschappelijke organisaties, sportverenigingen, (ambulant) jongerenwerk en GGD over de aanpak van pesten, seksuele intimidatie, discriminatie, slechte eetgewoonten, roken, drank- en drugsmisbruik. Ook ouders moeten hierover voorlichting krijgen. Bij aanvragen voor lichte jeugdhulp is er afstemming met de scholen over wat onder passend onderwijs en jeugdhulp valt. Lichte jeugdhulp wordt vooral kortdurend ingezet, bij voorkeur dicht bij de school. Hulp via POH GGZ en met lotgenotengroepen wordt gestimuleerd.

Consultatiebureaus, schoolverpleegkundigen en schoolartsen geven preventieve zorg aan kinderen en hulp aan ouders om hen te ondersteunen in hun rol als opvoeder. Daarnaast zijn er maatschappelijke organisaties die ouders ondersteuning bieden.

Wij vinden dat niet elke hulpaanvraag automatisch beantwoord hoeft te worden door professionele hulpverleners. Ook hulp uit de omgeving kan in bepaalde situaties zinvol zijn. De zorgbesluiten moeten zoveel mogelijk maatwerk zijn.

Het CDA wil dat kinderen met zware langdurende jeugdhulp het recht krijgen om iemand uit hun eigen omgeving te betrekken bij belangrijke zorgbesluiten. Deze steunfiguur is geen professional, maar een goede bekende, zoals een oom of tante. De zelfgekozen mentor is er niet om delen van de professionele hulp over te nemen, maar om daadwerkelijk en gelijkwaardig mee te beslissen over wat goed is voor het kind, het gezin en de situatie.

Onnodige regels en onduidelijke procedures van de gemeente die hulpverlening vertragen, willen we schrappen. We vinden dat de gemeente adequate controle moet uitvoeren op de afspraken met jeugdzorgaanbieders en zorgfraude stevig moet aanpakken. Daarnaast willen we dat de gemeente duidelijke afspraken maakt met huisartsen en andere verwijzers.

Hoofdstuk 5: Sporten is leuk, gezond en leerzaam!

Het CDA zet in op:

- Het actief ondersteunen van sportverenigingen en hun functie versterken voor een gezonde leefstijl;
- Veilige sportveldjes en speeltuinen en het goed onderhouden daarvan;
- Het ondersteunen van de verduurzamingsopgave voor sportaccommodaties.
- Aandacht voor het goed blijven onderhouden van de faciliteiten voor wandelaars, hardlopers, wielrenners en mountainbikers.

Sport brengt mensen samen en brengt waarden en vaardigheden over die voor het dagelijkse leven onmisbaar zijn.

Sport brengt mensen letterlijk in beweging, draagt bij aan gezondheid, ontspanning en ontmoeting. Sport brengt mensen samen en brengt waarden en vaardigheden over die voor het dagelijkse leven onmisbaar zijn.

Het CDA wil kwalitatief goede multifunctionele sportaccommodaties, waarbij we onderzoeken welke combinaties met maatschappelijke functies haalbaar zijn. Sportaccommodaties moeten veilig en bereikbaar zijn. Daarnaast willen wij sportclubs helpen met hun verduurzamingsopgave en hen adviseren over mogelijke subsidies.

We zetten in op het behouden en goed onderhouden van veilige sportveldjes en speeltuinen in Rhenen, Elst en Achterberg. Wij zetten in op het goed blijven onderhouden van de faciliteiten voor wandelaars, hardlopers, wielrenners en mountainbikers. We stimuleren ouderen om te blijven sporten. Kwetsbare doelgroepen, zoals mensen met een beperking, willen we extra ondersteunen.

Hoofdstuk 6: Ondernemen en Werken

Het CDA zet in op:

- Een vermindering, in de komende raadsperiode, van 20% van het aantal mensen in de bijstand, in vergelijking tot 2019.
- Een extra inspanning van de gemeente - indien nodig - om inwoners met een beperking aan het werk te krijgen.

Het CDA wil dat zoveel mogelijk inwoners een betaalde baan hebben. Betaald werk zorgt voor inkomen, sociale contacten en zingeving. We willen dat de ondernemersverenigingen en het werkcentrum van de gemeente intensiever gaan samenwerken.

We zetten de komende raadsperiode in op 20% minder mensen in de bijstand in vergelijking tot 2019. Daarbij willen we vooral het aantal gezinnen in de bijstand verminderen, want werk kan de uitweg zijn uit armoede. Richting mensen met (verborgen) armoede communiceert de gemeente duidelijk welke tegemoetkomingen er zijn om mee te kunnen doen in de samenleving.

Het CDA wil dat de gemeente - indien nodig - een extra gemeentelijke inspanning doet om inwoners met een beperking aan het werk te krijgen. Verder willen we dat er stevig wordt ingezet op kansen voor inwoners met een taalachterstand.

Het CDA is ervan overtuigd dat een baan helpt bij het terugdringen van een taalachterstand en ervoor zorgt dat mensen zich hier zo snel mogelijk thuis voelen en integreren.

Het CDA staat voor het behouden, het bevorderen en verbreden van het agrarisch ondernemerschap. Agrarisch ondernemerschap en natuurbeheer kunnen heel goed samengaan. Duurzaam agrarisch gebruik van grond is en blijft de essentie van een aantrekkelijk en vitaal buitengebied. Wij willen geen verdere intensieve teelt in het Binnenveld. Het CDA wil dat actief wordt ingezet op het weidevogelbeheer en de biodiversiteit.

Hoofdstuk 7: Verkeer: veilig op weg!

Het CDA zet in op:

- Veilige wandel- en fietsroutes naar school en werk;
- Verbetering van de N225 ten aanzien van veiligheid, doorstroming en de op- en afritten en het verminderen van doorgaand vrachtverkeer;
- Ontmoediging van vrachtverkeer door het centrum;
- Meer 30 kilometerzones in Rhenen, Elst en Achterberg;
- Voortvarende aanpak problematiek Rijnbrug;
- Aanpak van het sluipverkeer.

Het CDA vraagt meer aandacht voor de veiligheid van kwetsbare verkeersdeelnemers.

Goede bereikbaarheid van de gemeente is belangrijk voor inwoners, ondernemers en recreanten. Het CDA wil in het bijzonder aandacht voor het verbeteren van het openbaar vervoer.

Het CDA wil onnodig doorgaand vrachtverkeer over de provinciale wegen en door Rhenen, Elst en Achterberg tegengaan. Wij blijven ons inzetten voor verbetering van de N225 op het gebied van veiligheid, doorstroming, de op- en afritten en voor vermindering van doorgaand vrachtverkeer.

Het CDA vraagt meer aandacht voor de veiligheid van kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals wandelaars, fietsers en mensen met een rollator. Wij vinden dat er een integraal verkeersbeleid moet komen, dat bereikbaarheid voor transport combineert met veiligheid voor (lokaal) verkeer. In het verkeersbeleid moeten de maatregelen daarop afgestemd zijn, op zo'n manier dat het verkeer op logische wijze geconcentreerd wordt op de daarvoor aangewezen verbindingswegen.

De besluitvorming rondom de Rijnbrug is een proces waarbij meerdere overheden zijn betrokken. Wij vinden het ook vreemd dat een brug, met dezelfde hoeveelheid verkeersbewegingen als de Erasmusbrug in Rotterdam, onderaan op de agenda komt te staan. De gemeente Rhenen moet een veel actievere houding aannemen. Voor nieuwe woningbouw is een oplossing voor de verkeersproblemen rondom de Rijnbrug van groot belang.

Hoofdstuk 8: Duurzaamheid: betaalbaar, haalbaar en draagvlak

Het CDA zet in op:

- Prioriteit voor de isolatie van woningen;
- Het maken van één centraal loket voor informatie over - en subsidiemogelijkheden voor - duurzaamheidsmaatregelen;
- Geen plaatsing van grote windturbines de komende vier jaar in de gemeente, maar wel kleine windmolens bij boerderijen.

Het CDA is voor een betaalbare en overzichtelijke verduurzamingsopgave. Inwoners en bedrijven zijn bereid stappen te zetten, zolang de lusten en de lasten eerlijk worden verdeeld. Samenwerking en participatie zijn de sleutelwoorden. De verduurzamingsopgave is een doorlopend proces waarin wij met elkaar leren en openstaan voor betere, innovatieve oplossingen. Hiervoor zal geld en menskracht beschikbaar moeten zijn.

Voor ons hebben isolatie en energiebesparende maatregelen prioriteit. Inwoners moeten worden ondersteund bij de keuze van woningisolatie, energiebesparende maatregelen en duurzame energieopwekking voor eigen gebruik. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van beschikbare subsidies en energiescans.

De opwekking van duurzame energie moet plaatsvinden op een wijze die stedenbouwkundig en landschappelijk passend is.

Het plaatsen van kleine windmolens bij agrarische ondernemers ondersteunen we. Het CDA wil geen hoge windturbines als dat de gezondheid en leefbaarheid aantast en wil dat de gemeente zich blijft verzetten tegen zeer hoge windturbines bij buurgemeentes. Ook is het CDA geen voorstander van zonnepanelen op landbouwgrond. Verder willen we optimaal gebruik maken van alle innovatieve mogelijkheden voor duurzame opwekking en opslag van energie.

We willen dat de gemeente de circulaire economie stimuleert en uitdraagt, waarbij er gelet dient te worden op hergebruik van materialen en kortere ketens van het land naar het bord. Wij stimuleren lokale coöperaties van boeren, winkeliers en consumenten om regionale producten op de markt te brengen en daarmee bij te dragen aan een sterke lokale en circulaire economie.

Om de luchtverontreiniging in het centrum aan te pakken zetten we in op een zogenaamde Zero-emissie zone, die vervuilende vrachtwagens weert uit het centrum van Rhenen. Eis daarbij is dat dit in samenwerking met onze ondernemers wordt opgepakt.

Hoofdstuk 9: Goed omgaan met ons geld

Het CDA zet in op:

- Lage woonlasten voor de inwoners (OZB, afvalheffing en rioolheffing);
- Het inzetten van gemeentelijk vastgoed voor maatschappelijke doelstellingen;
- Een sluitende meerjarenbegroting, waarbij niet standaard gebruik wordt gemaakt van de reserves;
- Een efficiënte en doelmatige gemeentelijke organisatie met goede dienstverlening voor doelen en afspraken over samenwerking en afstemming bij subsidieverlening.

Het CDA wil gebruik maken
van de creatieve ideeën
van betrokken inwoners.

De afgelopen 4 jaar zijn de gemeentelijke lasten in Rhenen fors gestegen. Voor een eenpersoonshuishouden/eigenaar en een meerpersoonshuishouden respectievelijk 15,4% en 18%. Voor huurders is de stijging voor eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens respectievelijk 39% en 37%. Dat vindt het CDA teveel. Het CDA vindt dat de gemeente een klantgerichte organisatie moet zijn, met een compacte, sobere, efficiënte en doelmatige bedrijfsvoering. We vinden het belangrijk dat ambtenaren regelmatig zelf de gemeente in gaan om situaties te bekijken en te beoordelen.

We vinden dat de gemeentelijke uitgaven in verhouding moeten staan tot de beoogde maatschappelijke resultaten. Dat betekent dat de gemeente alleen geld uitgeeft op basis van heldere doelen. Verder moeten er, vaker dan nu, afspraken worden gemaakt voor samenwerking en afstemming. Wij zetten in op een sluitende meerjarenbegroting, waarbij de gemeente niet standaard gebruik maakt van de reserves om de begroting op orde te houden. Verder vinden we dat vrijkomend gemeentelijk vastgoed dient te worden ingezet voor maatschappelijke doeleinden.

Het CDA wil een open en uitnodigende gemeente hebben. Inwoners moeten er gemakkelijk terecht kunnen met vragen en opmerkingen. De gemeente moet plannen en ideeën in een vroeg stadium met de inwoners delen, in de juiste communicatiemix en in begrijpelijke taal. Juiste voorlichting, goede bereikbaarheid en snelle, vakkundige terugkoppeling zijn daarbij vanzelfsprekend. Om duidelijk te maken hoe de gemeente werkt, wil het CDA iedereen die met de gemeente in gesprek gaat een 'startnotitie' geven. Daarin staat een korte uitleg over hoe de gemeente werkt en wie waarvoor verantwoordelijk is. Zo weten mensen beter wat ze kunnen verwachten.

Het CDA wil gebruik maken van de creatieve ideeën van betrokken inwoners. Dat vraagt om een andere manier van samenwerken. Volgens ons kan de gemeente inwoners vaak veel vroeger en actiever betrekken bij het maken van plannen.

Inbreng van bewoners doet ertoe, wordt gewaardeerd en moet structureel worden benut. We vinden bijvoorbeeld dat de inbreng van inwonersplatformen altijd moet worden meegenomen bij de voorbereiding van beleidsplannen. Zo kan de gemeente echt laten zien dat ze inspraak en betrokkenheid van inwoners serieus neemt. We vinden dat subsidieverstrekking van de gemeente aan organisaties, stichtingen en verenigingen voortaan scherper moet worden bekeken.

Gesubsidieerde activiteiten moeten aantoonbaar bijdragen aan thema's op de maatschappelijke agenda. Bij elke subsidie dienen afspraken te worden gemaakt over samenwerking en afstemming. Verder moeten vooraf helder geformuleerde doelen worden gesteld. Het CDA is voorstander van het subsidiëren van buurtcomités met als doel samenbindende activiteiten of om bepaalde kleinschalige projecten te realiseren.

Hoofdstuk 10 Bestuurscultuur

Het CDA zet in op:

- Wethouders die uit de eigen gemeente komen;
- Meer concrete aandacht voor burgerparticipatie;
- Democratische controle op regionale samenwerking;
- De stemindex, het volledige stemgedrag van alle raadsleden, staat op een prominente plaats op de website van de gemeente;
- Vereenvoudiging van aanbestedingen en open staan voor het (lokale) MKB om online een afspraak te maken.

De organisatie van onze gemeente moet gericht zijn op de burgers. Wethouders moeten afkomstig zijn uit Rhenen en onze lokale samenleving kennen. Bestuurscultuur en gemeenschappelijke regelingen horen democratisch, transparant en open te zijn. De gemeenteraad heeft een belangrijke rol als hoogste orgaan van de gemeente. Dat betekent niet dat de gemeenteraad over elk detail een oordeel uitspreekt: raadsleden zijn geen professionele bestuurders. Raadsleden houden in de gaten of er keuzemogelijkheden zijn, en wie die keuze maakt. Het dagelijks bestuur van

de gemeente heeft een grote, maar niet ongecontroleerde ruimte voor het uitoefenen van zijn bevoegdheden. De raad houdt voldoende zicht op het doen en laten van burgemeester en wethouders en dwingt zo nodig beleidskeuzen af. Het is belangrijk zo vroeg mogelijk in het proces burgers bij het beleid te betrekken. Het CDA vertrouwt op de eigen kracht van mensen en geeft de burgers alle ruimte.